

*Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO–DOBOJSKI KANTON
OPĆINA MAGLAJ*

*Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA – DOBOJ CANTON
MAGLAJ MUNICIPALITY*

**DOKUMENT OKVIRNOG
BUDŽETA-PRORAČUNA OPĆINE MAGLAJ
2020 – 2022. godina**

Maglaj, 28.06.2019. godine

**Obradivač,
Služba za privredu, finansije/financije
i razvoj poduzetništva**

S A D R Ž A J

POGLAVLJE I INFORMACIJE O DOKUMENTU OKVIRNOG BUDŽETA

- 1.1. Uvod
- 1.2. Pozadinske informacije

POGLAVLJE II MAKROEKONOMSKI OKVIR

- 2.1. Makroekonomski trendovi i kretanja u srednjoročnom periodu,
- 2.2. Ekonomski rast 2020-2022
 - 2.2.1. Cijene 2018-2021,
 - 2.2.2. Industrijski rast, uvoz – izvoz
 - 2.2.3. Tržište rada
 - 2.2.4. Javni dug u srednjoročnom periodu,

POGLAVLJE III SREDNJOROČNA POLITIKA PRIHODA

- 3.1. Politika prihoda u 2019. godini na nivou Općine Maglaj ,
 - 3.1.1. Projekcije od indirektnih i direktnih prihoda
 - 3.1.2. Prihodi koji se prikupljaju od kantona i direktni općinski prihodi,
 - 3.1.3. Neporezni i ostali prihodi,
 - 3.1.4. Ekomska klasifikacija po podkategorijama srednjoročnih procijenjenih prihoda.

POGLAVLJE IV UPRAVLJANJE RASHODIMA NA NIVOU OPĆINE

- 4.1. Srednjoročni okvir rashoda za period 2020– 2022. godina
 - 4.1.1. Plaće i naknade u javnom sektoru, sa doprinosom poslodavca,
 - 4.1.2. Materijalni troškovi,
 - 4.1.3. Tekući transferi.
 - 4.1.4. Kapitalni budžet,
 - 4.1.4.1. Kapitalni transferi,
 - 4.1.4.2. Kapitalni izdaci.
 - 4.1.5. Srednjoročne procjene potrošnje po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji
 - 4.1.5.1. Ekomska klasifikacija po podkategorijama srednjoročne procijenjene potrošnje,
 - 4.1.5.2. Funkcionalna klasifikacija procijenjene srednjoročne potrošnje.

POGLAVLJE V PREGLED PRIORITETA

- 5.1. Budžetski prioriteti za period 2020. – 2022. godina
 - 5.1.1. Pregled

POGLAVLJE I INFORMACIJE O DOKUMENTU OKVIRNOG BUDŽETA

1.1. Uvod

Dokument okvirnog budžeta je jedan od ključnih instrumenata jačanja upravljanja finansijama na svim nivoima vlasti i Bosni i Hercegovini uopće. Izrada Dokumenta okvirnog budžeta za trogodišnji period je postala uobičajena praksa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini u proteklih nekoliko godina. Ovaj dokument je glavni rezultat izrade i planiranja srednjoročnog budžeta po metodologiji “Deset koraka srednjoročnog planiranja i pripreme budžeta” koja je zasnovana na najboljim međunarodnim iskustvima.

Obzirom da se Dokument okvirnog budžeta temelji na prioritetima i politikama Vlade, to predstavlja koristan instrument u stvaranju kvalitetnijeg strateškog osnova za raspodjelu budžetskih sredstava.

Fiskalna strategija za ovaj srednjoročni period temelji se na srednjoročnim politikama djelovanja Vlade FBiH, sa ciljem jačanja upravljanja javnim finansijama, ujednačene fiskalne politike na nivou Bosne i Hercegovine i jačanju finansijske discipline, što će doprinijeti ekonomskom i socijalnom jačanju Federacije BiH sa ciljem općeg, institucionalnog i funkcionalnog jačanja države Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije BiH.

Moderni proces srednjoročnog planiranja budžeta je proces koji ima jasno definisan budžetski kalendar i raspodjelu odgovornosti, ima jasnu fiskalnu strategiju zasnovanu na nivou raspoloživih vladinih resursa, omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije ekonomske i socijalne prioritete politike vlade, unapređuje predvidivost budžetskih politika i finansiranja, osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje vladinih resursa, unapređuje transparentnost i odgovornost vladinih politika, programa i procesa, donošenja odluka, osigurava razmatranje finansijskih učinaka u narednim godinama, pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tokom ciklusa planiranja budžeta.

U cilju uvođenja efikasnog srednjoročnog planiranja budžeta, Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva je otpočela reformu procesa planiranja i izrade budžeta koja se zasniva na osnovnim principima fiskalne discipline, strateške prioritizacije i dobijanju vrijednosti za uložena budžetska sredstva.

U proteklih nekoliko godina ostvaren je veliki napredak u procesu planiranja budžeta izradom srednjoročnih okvira rashoda tj. Dokumenata okvirnog budžeta (DOB-ova) koji se svake godine pripremaju za period za sljedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda budžetskih korisnika za narednu budžetsku godinu, kao i preliminarne procjene za sljedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine FBiH”, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 I 102/15), pripremljen je Dokument okvirnog

budžeta za period 2020-2022. godina koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za isti period.

Tokom proteklih nekoliko godina, Vlada, odnosno Općinski načelnik sa resornim službama pripremao je Dokument okvirnog budžeta kao dio budžetskog planiranja pristupom srednjoročnog okvira planiranja i pripreme budžeta. Izrada Dokumenta okvirnog budžeta je pomogla Općinskom načelniku da razvije bolju stratešku osnovu za raspodjelu budžeta koja se zasniva na navedenim prioritetnim politikama i ciljevima. Dokument okvirnog budžeta predstavlja preliminarni Nacrt budžeta za narednu (2020.) godinu, te daje projekcije implikacija tog budžeta za sljedeće dvije godine (2021. i 2022. godinu).

Općinski načelnik je u saradnji sa resornim službama, uvažavajući efekte svjetske ekonomske krize, reforme u oblasti direktnih poreza i uopće privrednog, ekonomskog i finansijskog okruženja, kao i još uvijek teške i složene situacije na području općine Maglaj prouzrokovane elementarnim nepogodama (poplavom i klizištima) uspio donijeti Dokument okvirnog budžeta u zakonom predviđenom roku.

Fiskalna strategija za ovaj srednjoročni period temelji se na srednjoročnim politikama djelovanja Općinskog načelnika, sa ciljem jačanja upravljanja javnim finansijama i jačanju finansijske discipline, što će doprinijeti ekonomskom i socijalnom jačanju Općine Maglaj, odnosno institucionalnog i funkcionalnog njenog jačanja. Nastavak restriktivne javne potrošnje u Budžetu Općine Maglaj je jedan od prioriteta ekonomske politike i za 2020.-2022. godinu, sa osnovnim ciljem usmjeravanja finansijskih sredstava na finansiranje strateških ciljeva, između ostalih i sanaciju šteta izazvanih prirodnom nesrećom poplavom i klizištem sa akcentom na sanaciji infrastrukturnih objekata u vlasništvu privrednih subjekata i općine Maglaj, kao i pomoći građanima čija imovina je uništена djelovanjem prirodne nesreće, a sve s ciljem stvaranja preduslova za dalji privredni rast i razvoj Općine Maglaj.

U ovome periodu Vlade svih nivoa vlasti, pa i Općinski načelnik će i funkcionalisati u ograničenim fiskalnim kapacitetima, s obzirom na efekte globalne finansijske i ekonomske krize, koja je ostavila trag na ekonomiju BiH, rezultirajući u značajnom padu u prikupljenim prihodima, a dodatno pogoršana postojećim platnim deficitom, fiskalnim debalansom u zemlji. Općinski načelnik Maglaj uz sve navedeno imat će još uvijek obavezu i sa prevazilaženjem pogoršanih životnih i privrednih uslova na području općine Maglaj, izazvanih prirodnim nesrećama poplavom i klizištem.

1.2. Pozadinske informacije

Dokument okvirnog budžeta se pojavio 70-tih godina uglavnom kao instrument identificiranja novih programa i dodjeljivanje sredstava za njih u budućim budžetima. Višegodišnje planiranje budžeta i priprema Dokumenta okvirnog budžeta u Federaciji otpočelo je 2001. godine, u okviru Federalnog ministarstva za finansije, odnosno Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, uz podršku Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID). Od 2005. godine u okviru jačanja javnih finansija u FBiH tehničku pomoć pružila je i konsultantska kuća PKF finansirana od Vlade Velike Britanije.

Općina Maglaj je izradu Dokumenta okvirnog budžeta počela raditi od 2006. godine. Od 2007. godine teku pripreme za primjenu programskog budžetiranja u skladu sa rokovima kako je to utvrđeno budžetskim kalendarom. Programsko budžetiranje predstavlja budžetske informacije na način koji jasno povezuje budžetske resurse sa krajnjim rezultatom politike koji vlada nastoji postići. Jednostavno rečeno, budžetiranje zasnovano na programima ili rezultatima je proces raspodjele sredstava na određene ciljeve i/ili rezultate koji se nastoje postići uloženim sredstvima.

POGLAVLJE II MAKROEKONOMSKI OKVIR

2.1. Makroekonomski trendovi i kretanja u srednjoročnom periodu

Imajući u vidu da eksterno okruženje za Bosnu i Hercegovinu, a samim time i za Federaciju BiH predstavlja glavnu odrednicu kretanja ekonomskog rasta, u nastavku su sažeto obrazložena kretanja glavnih makroekonomskih parametara u svijetu, Europskoj uniji i eurozoni, te kretanja istih u zemljama Zapadnog Balkana.

Uvažavajući nekoliko strateških politika uključujući jačanje i razvoj transportnih veza, podsticanje razvoja održivih izvora energije, očuvanje okoliša, socio-ekonomski razvoj te jačanje institucionalnih kapaciteta i sigurnosti.

Strateški ciljevi i programi Vlade, vezani su za dalje usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU, očuvanje makroekonomске stabilnosti i jačanje fiskalne odgovornosti, ekonomske reforme, izgradnju i rekonstrukciju transportne, energetske i okolišne infrastrukture, nastavak reformi pravosuđa i javne uprave, zdravstva i socijalnog sektora, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, jačanje saradnje sa organizacijama civilnog društva, zaštitu od diskriminacije, te jačanje regionalne saradnje i koordinacije između kantona.

U Bosni i Hercegovini se u 2019. godini očekuje nastavak trenda ekonomskog rasta, iako bi stopa rasta bila neznatno niža nego u 2018. godini, imajući u vidu usporavanje ekonomskog rasta u Evropskoj uniji. Tako se u 2019. godini očekuje rast od 3,1%¹, potaknut rastom potrošnje (javne i privatne), te investicija. Odabrani makroekonomski pokazatelji BiH za naredni srednjoročni period nalaze se u Tabeli 1.

¹ DEP: DOB-Makroekonomski projekcije 2020-2022., mart 2019. godine

Tabela broj 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji BiH za naredni srednjoročni period

Indikator	2019	2020	2021	2022
Bruto domaći proizvod (realni rast)	3,1	3,7	3,8	4,0
Indeks industrijske proizvodnje	2,3	4,3	4,7	5,0
Izvoz roba	4,9	7,2	6,7	6,6
Uvoz roba	2,9	4,7	5,1	4,6
Stope nezaposlenosti	33,0	31,5	30,0	29,0
Stope rasta broja zaposlenih lica	2,8	2,9	3,0	3,1
Indeks potrošačkih cijena	1,3	1,4	1,5	1,7

Izvor: Prilagođeno prema DEP: Makroekonomске projekcije za DOB, mart 2019. godina

Pod pretpostavkom povoljnog eksternog okruženja i implementacije strukturnih reformi u zemlji, sa glavnim osloncem u domaćoj tražnji, u BiH se u periodu od 2020- 2022. godine očekuje rast BDP-a po stopama od 3,7%, 3,8%, te 4,0%, respektivno. Očekuje se usporen rast industrijske proizvodnje u 2019. godini po stopi od 2,3%, uslijed smanjene proizvodnje u okviru rudarstva, prerađivačke proizvodnje, te smanjenja proizvodnje u hidroelektranama, dok se u narednom srednjoročnom periodu predviđa osjetniji napredak uslijed provedbe reformskih mjera, odnosno povećanja investicionih ulaganja u industrijske kapacitete.

Pod pretpostavkom povoljnog eksternog okruženja i implementacije strukturnih reformi u zemlji, sa glavnim osloncem u domaćoj tražnji, u BiH se u periodu od 2020- 2022. godine očekuje rast BDP-a po stopama od 3,7%, 3,8%, te 4,0%, respektivno.

Projekcije nominalnog i realnog BDP-a FBiH, sa pripadajućim stopama rasta i očekivane inflacije prikazane su u Tabeli 2.

Tabela 2. BDP-a FBiH za 2017. godinu, procjena za 2018. godinu i projekcije za period 2019 - 2022. godina

Indikator	Zvanični podaci	Procjena	PROJEKCIJE			
			2017	2018	2019	2020
Nominalni BDP u mil.KM	20.540	21.765	22.744	23.790	24.979	26.279
Nominalni rast u %	5,1	6,0	4,5	4,6	5,0	5,2
Realni BDP u mil.KM	20.173	21.264	22.561	23.599	24.731	26.017
Realni rast u %	3,2	3,5	3,7	3,8	4,0	4,2
Inflacija %	1,8	2,4	0,8	0,8	1,0	1,0

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

U periodu od 2019-2022. godine u Federaciji BiH se očekuje rast BDP-a po stopama od 3,7%, 3,8%, 4,0% i 4,2%, respektivno. Uprkos projiciranom usporenom rastu u Evropskoj uniji (projicirani rast za EU28 je revidiran sa 1,9% na 1,5%), u Federaciji BiH se u 2019. godini očekuje nastavak ekonomskog rasta, po nešto sporijoj stopi u odnosu na prethodni period, u iznosu od 3,7%. Očekivani rast će najznačajnije uporište imati u očekivanom porastu privatne i javne potrošnje, uslijed višegodišnje provedbe politike fiskalne konsolidacije, te porastu ukupnih (privatnih i javnih) investicija.

Očekuje se da će glavni oslonac projiciranog rasta u srednjoročnom periodu biti domaća tražnja. Povećanje ukupne ekonomske aktivnosti, uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje, građevinarstva, a stim u vezi i broja zaposlenih i prihoda od izvoza, trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka građana, te u konačnici i povećanjem privatne potrošnje. Na nivou zemlje, prosječni rast privatne potrošnje u periodu od 2020- 2022. godine očekuje se po stopama od 1,8%, 2,0% i 2,1%, respektivno.

2.2. Ekonomski rast 2020-2022. godina

Očekivane projekcije rasta u Federaciji BiH uporište imaju u očekivanom nastavku trenda pozitivnih kretanja u svjetskoj ekonomiji i neposrednom okruženju, te internim dinamikama u smislu provođenja strukturnih reformi. Domaća tražnja bi, kroz privatnu potrošnju i investicije, trebala biti glavni pokretač ekonomskog rasta. Povećanje ukupne ekonomske aktivnosti u zemlji uz očekivano povećanje industrijske proizvodnje i građevinskih radova praćeno povećanjem broja zaposlenih i prihoda od izvoza, trebalo bi rezultirati povećanjem raspoloživog dohotka, odnosno povećanjem privatne potrošnje.

Prioriteti Vlade Federacije BiH će biti usmjereni na projekte intenziviranja privrednog razvoja, jačanja unutrašnje društvene stabilnosti Federacije BiH i jačanja vladavine prava, kao i iniciranje i provedbu reformi usaglašenih s potrebama BiH. Vlada Federacije BiH će, u saradnji s drugim nivoima vlasti u BiH, raditi na euroatlanskim integracijama s ciljem osiguranja dugoročno održivog i stabilnog sistema koji će Federaciju BiH učiniti konkurentnijom.

Cilj Strategije reforme upravljanja javnim finansijama u Federaciji BiH je da pruži sveobuhvatan i integrisan okvir za planiranje, koordinaciju, provođenje i praćenje napretka u provođenju aktivnosti upravljanja javnim finansijama kako bi se unaprijedila makroekonomska stabilnost, obezbijedilo efikasno i svrshodno raspoređivanje i korištenje javnih resursa, i time lakše postigli strateški ciljevi koje je definisala Vlada. Također, cilj je i unaprijeđenje usluga koje pruža javna uprava u Federaciji BiH, uz istovremeno povećanje transparentnosti i funkcionalnosti upravljanja javnim finansijama i ispunjenje neophodnih uslova za pristupanje Evropskoj uniji.

Provedbom politika upravljanja javnim rashodima nastojati će se osigurati fiskalna održivost, te poboljšati perspektiva životnog standarda, pri čemu će fokus biti na nastavku provedbe restriktivne politike javne potrošnje, kroz provedbu restriktivne politike zapošljavanja i ograničavanja tekućih rashoda. Provedba ovih mjera i aktivnosti, uz fokus na nastavak

provođenja mjera smanjenja ukupnih rashoda i izdataka i zajedno sa efektima poreznih politika, omogućiti će stvaranje fiskalnog prostora za javne investicije, što će dovesti do porasta zaposlenosti te poboljšanja socijalnog standarda.

S ciljem uspostavljanja kvalitetnijeg sistema upravljanja javnim finansijama, Vlada Federacije BiH i u narednom fiskalnom periodu ostaje opredijeljena u provođenju strukturnih reformi, uz doprinos svih budžetskih korisnika definisanih u Strategiji upravljanja javnim finansijama, kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi i postigli željeni efekti.

U narednom periodu, pod pretpostavkom nastavka stabilnog eksternog okruženja u ovom srednjoročnom vremenskom okviru u Bosni i Hercegovini se očekuje nastavak ekonomskog rasta po prosječnim stopama rasta od 3,6% na godišnjem nivou. Tokom ovog perioda očekuje se da domaća tražnja kroz privatnu potrošnju i investicije bude glavni oslonac ekonomskog rasta. S druge strane, tokom posmatranog perioda očekuje se stagnacija javne potrošnje što će rezultirati smanjenjem njenog učešća u strukturi BDP-a, odnosno njenog doprinosa u ekonomskom rastu Bosne i Hercegovine. Također, reformske mjere koje su usmjerene ka poboljšanju poslovnog ambijenta u zemlji trebale bi rezultirati većim investicionim ulaganjima (domaćim i inostranim) što bi ojačalo privatni sektor, zaposlenost i u konačnici bh. vanjskotrgovinsku robnu razmjenu sa svijetom.

2.2.1. Cijene

Nastavak provedbe politike fiskalne konsolidacije će imati za cilj smanjenje javne potrošnje u odnosu na BDP, kroz ograničavanje rasta tekuće potrošnje i tekućih transfera, uvažavajući zakonski predviđen rast istih, te bi se eventualno ostvarene uštede, odnosno fiskalni prostor usmjerio na kapitalne investicije, čijim bi se rastom u konačnici ostvario i veći sveukupni ekonomski rast. Dakle, u narednom srednjoročnom periodu se u Federaciji BiH očekuje značajniji doprinos javnih investicija rastu BDP-a, prvenstveno kroz planiranu izgradnju putne i energetske infrastrukture.

Uz izvjesno sticanje statusa BiH kao kandidata za članstvo u EU, te kontinuirane procese unapređenja poslovnog okruženja i provedbu ostalih sveobuhvatnih strukturnih reformskih mjera, izvjestan je i veći priliv domaćih i stranih investicija.

Takođe, uz pretpostavku provedbe pomenutih reformi u smislu poboljšanja konkurentnosti, u narednom srednjoročnom periodu se može očekivati i porast vanjskotrgovinske razmjene, odnosno postepeno smanjenje vanjskotrgovinskog deficit-a FBiH.²

Naredni srednjoročni period se, u smislu očekivanog kretanja ukupnog nivoa cijena u FBiH može okarakterisati kao period niske i stabilne inflacije, sa projiciranim stopama iste od 0,8% u 2019. godini do 1,0% u 2022. godini.³ Ovakvo kretanje cijena će u najvećoj mjeri biti određeno kretanjem cijena na svjetskom tržištu energenata, te domaćim faktorima kao što su cijene hrane, alkoholnih/bezalkoholnih pića, energenata, kao i potencijalnog nastavka provedbe harmonizacije akcizne politike na cigarete i duhan u skladu sa EU legislativom.

² FMF, Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2020-2022. godina, str. 11.

³ IBID, Inflacija mjerena korištenjem BDP deflatora, str. 12.

2.2.2. Industrijski rast, izvoz – uvoz

Očekuje se usporen rast industrijske proizvodnje u 2019. godini po stopi od 2,3%, uslijed smanjene proizvodnje u okviru rudarstva, prerađivačke proizvodnje, te smanjenja proizvodnje u hidroelektranama, dok se u narednom srednjoročnom periodu predviđa osjetniji napredak uslijed provedbe reformskih mjera, odnosno povećanja investicionih ulaganja u industrijske kapacitete.

U 2019. godini se, uslijed slabljenja izvozne tražnje, odnosno smanjene ekonomske aktivnosti u okruženju, očekuje usporavanje izvoznog i uvoznog rasta, s tim da će ovakvo usporavanje biti izraženije na uvoznoj strani, što će u konačnici rezultirati blagim smanjenjem vanjskotrgovinskog deficit-a, odnosno pozitivnim doprinosom ekonomskom rastu.

Obzirom na očekivanja nižih cijena sirove nafte⁴, prepostavljena inflacija u EU u 2019. godini bi mogla biti nešto niža u odnosu na 2018. godinu i iznositi 1,6%.⁵ U BiH se, na osnovu posljednjih raspoloživih podataka u 2019. godini može očekivati inflacija od 1,3%, dok se u periodu 2020- 2022. godina očekuje kretanje iste po stopama 1,4%.

1,7%. Kretanje inflacije će, kao i u prethodnom periodu, prvenstveno biti određeno kretanjem cijena sirove nafte na svjetskom tržištu, cijena hrane i alkoholnih/bezalkoholnih pića, cijena komunalija u manjem obimu, te periodom provedbe akcizne politike na cigarete.

Posljednji statistički pokazatelji o makroekonomskim kretanjima u Federaciji BiH ukazuju na nastavak trenda ekonomskog rasta u 2019. godini.

Industrijski promet u FBiH u januaru 2019. godine bio je manji za 5,0% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok je u februaru zabilježio rast po stopi od 9,5%.⁶

Federacija BiH je za februar 2019. ostvarila izvoz u ukupnoj vrijednosti 610,7 hilj. KM, što je 7,5% više u odnosu na januar 2019., odnosno za 1,9% više u odnosu na februar prethodne godine. U istom mjesecu ostvaren je uvoz u vrijednosti 1,01 mlrd. KM, što je za 16,4% više u odnosu na januar 2019., odnosno za 14,1% više u odnosu na februar prethodne godine. U periodu januar-februar 2019. izvoz je prosječno rastao svaki mjesec za 7,5%, a uvoz je prosječno rastao za 16,4%. Procenat pokrivenosti uvoza izvozom je 55,6% što je za 4,6% manje u odnosu na januar 2019. godine, kada je pokrivenost iznosila 60,2%. Trgovinski deficit Federacije BiH za februar 2019. iznosi 487,8 hilj. KM. Najveća vrijednost izvoza i uvoza ostvarena je u području prerađivačke industrije.⁷

Potrošačke cijene u februaru 2019. godine, u odnosu na isti mjesec prethodne godine, više su za 1,0% (godišnja inflacija). U januaru 2019. godine u odnosu na januar 2018. godine, cijene su više za 1,6%.⁸

⁴Inflacija EU u 2018. godini iznosila je 1,9%

⁵ Projekcije EUROSTAT-a, ECB-a i EK

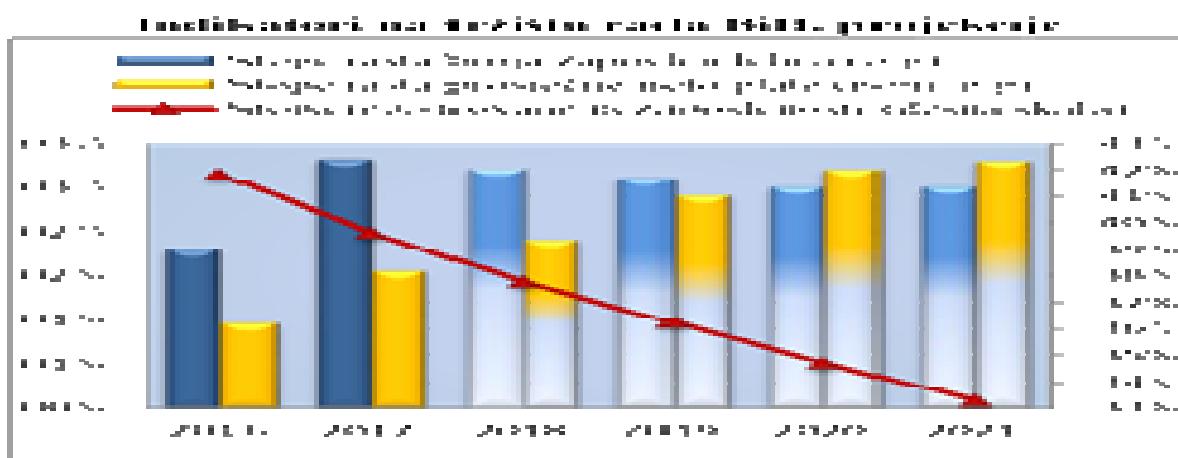
⁶ FZS, Saopćenje: Index prometa industrije za februar 2019 (prvi rezultati), br.9.1.2. od 02.4.2019. godin

⁷ FZS, Saopćenje: Robna razmjena sa inozemstvom, br.16.1.2. od 20.3.2019. godine

⁸ FZS, Saopćenje: Index potrošačkih cijena za februar 2019, br.7.1.2. od 20.3.2019. godine

2.2.3. Tržište rada

Na tržištu rada u BiH se u narednom srednjoročnom periodu očekuje daljnje smanjenje stope nezaposlenosti, odnosno porast broja zaposlenih lica. Projekcije su određene poslovnim ambijentom u BiH, odnosno u regiji, uz pretpostavku povećanog obima poslovnih aktivnosti. Uz ovakve uslove, u BiH se očekuje i rast prosječne neto plate koja bi se u periodu od 2020 – 2022. godine mogla uvećati za 3,2%- 3,4%.⁹

Izvor: Agencija za statistiku BiH, DEP projekcija za period 2018- 2021. godine

Nivo investicija i obim vanjsktrgovinske aktivnosti u BiH bi mogao uticati na kreiranje radnih mesta odnosno intenzitet zapošljavanja. Uz rast potražnje i bolje poslovni ambijent očekuju se veće mogućnosti zapošljavanja. Djelatnosti koje zapošljavaju najveći broj lica u BiH (industrija i trgovina) mogle bi i u srednjoročnom periodu imati značajan doprinos zapošljavanju, odnosno obim poslovne aktivnosti u navedenim oblastima uticat će na stopu rasta broja zaposlenih lica.

Također prema projekcijama DEP-a očekuje se rast obima investicija, trgovine, industrijske proizvodnje što bi trebalo imati pozitivan uticaj na zapošljavanje i plate u BiH. Takođe, nivo sporovođenja strukturnih reformi u BiH uticat će na intenzitet smanjenja stope nezaposlenosti, što je pored ekonomskog rasta jedan od bitnih faktora za ostvarenje projekcija na tržištu rada i kreiranje novih radnih mesta.

U februaru 2019. godine, ukupan broj zaposlenih u Federaciji BiH iznosio je 523.658. U odnosu na prethodni mjesec broj zaposlenih se smanjio za 0,7%, a broj zaposlenih žena za 1,0%. Broj zaposlenih u pravnim osobama u odnosu na prethodni mjesec se smanjio za 0,8%, a broj zaposlenih žena za 1,1%.

⁹ DEP: DOB-Makroekonomske projekcije 2020-2022., mart 2019. godine

Broj nezaposlenih u februaru 2019. godine u odnosu na prethodni mjesec se smanjio za 0,7%, a broj nezaposlenih žena za 0,6%. Stopa registrirane nezaposlenosti u februaru 2019. iznosila je 38,4%, a za žene 46,1%.¹⁰

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za februar 2019. godine u Federaciji BiH iznosi 895,0 KM i nominalno je niža za 3,1%, a realno za 3,4%, u odnosu na prethodni mjesec. U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za februar 2019. godine nominalno je viša za 5,0%, a realno za 4,0%. Prosječna mjesečna isplaćena bruto plaća po zaposlenom za februar 2019. godine u Federaciji BiH iznosi 1.372,0 KM i nominalno je niža za 3,5% i realno za 3,7%, u odnosu na prethodni mjesec. U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna mjesečna isplaćena bruto plaća po zaposlenom za februar 2019. godine nominalno je viša za 5,1%, a realno za 4,0%.¹¹

2.2.4. JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM PERIODU

2.2.4.1. Stanje i projekcije javnog duga u periodu od 2020. – 2022. godine

U skladu sa odredbama Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH , a u cilju upravljanja dugom u Federaciji BiH, u Federalnom ministarstvu finansija je uspostavljena evidencija o dugu i izdanim garancijama u Federaciji BiH. Da bi odražavala aktuelno stanje, uspostavljena evidencija se ažurira na osnovu podataka koje kantoni, gradovi i općine imaju obavezu dostavljati kvartalno.

Prema raspoloživim podacima, ukupan dug Federacije, kantona, gradova, općina i javnih preduzeća u Federaciji BiH (u daljem tekstu: ukupan dug u Federaciji BiH) na dan 31.12.2018. godine iznosi 5.651,96 mil. KM, što predstavlja nastavak trenda smanjena duga u Federaciji (na kraju 2017. godine bio je manji za 652,31 mil. KM, a na kraju 2018. godine za 219,69 mil. KM u odnosu na prethodnu godinu).

Učešće duga Federacije BiH u ukupnom dugu u Federaciji BiH je 53,01% i iznosi 2.995,88 mil. KM, obuhvata 2.291,21 mil. KM vanjskog duga (10,53% BDP) i 704,67 mil. KM unutarnjeg duga (ili 3,24% BDP-a). Učešće kantona u ukupnom dugu iznosi 7,43% (419,86 mil. KM), općina i gradova 3,82% (215,88 mil. KM), a javnih preduzeća i ostalih korisnika 35,75% (2.020,34 mil. KM).

Dug kantona na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 419,86 mil. KM (1,93% BDP) odnosi se na 237,14 mil. KM vanjskog (1,09% BDP-a) i 182,72 mil. KM unutarnjeg duga (0,84% BDP-a).

¹⁰ FZS, Saopćenje: Zaposleni po područjima KD 2010 za februar 2019 (prvi rezultati), br.8.2.2. od 16.4.2019. godine

¹¹ FZS, Saopćenje: Prosječna bruto i neto plaća zaposlenih po područjima KD 2010 za februar 2019, br.8.1.2. od 16.4.2019. godine

Dug općina i gradova u iznosu od 215,88 mil. KM (0,99% BDP-a) odnosi se na 154,05 mil. KM vanjskog (0,71% BDP) i 61,83 mil. KM unutarnjeg dug (0,28% BDP). Dug javnih preduzeća i ostalih korisnika na 31.12.2018. godine u iznosu od 2.020,34 mil. KM (9,28% BDP) odnosi se na vanjski dug.

Uzimajući u obzir troškove i rizike ugovaranja vanjskog zaduživanja, Vlada FBiH će nastaviti sa politikom zaduživanja putem BiH kod multilateralnih institucija, ali će se, zbog prestanka pristupa BiH IDA sredstvima, vanjsko finansiranje pomjeriti prema manje koncesionalnom. Obaveze po novim zaduživanjima za investicione projekte treba da izmiruju krajnji korisnici kreditnih sredstava, kako bi visina duga Vlade Federacije BiH ostala u prihvatljivom okviru, s obzirom da visina duga utječe na interes potencionalnih investitora za ulaganja u vladine vrijednosne papire i na direktne strane investicije.

Ugovorena, a neangažovana ino kreditna sredstva su 31.12.2018. godine iznosila 1.912,83 mil. KM. Pored toga, u postupku odobravanja, od identificiranih multilateralnih i bilateralnih kreditora su zajmovi, namijenjeni za finansiranje određenih infrastrukturnih projekata, kao što su projekti izgradnje cesta, autocesta i energetskih objekata. Kao budžetska podrška, primarni izvori finansiranja su i dalje MMF i Svjetska banka.

Prema projekcijama, stanje duga u Federaciji BiH na kraju 2019. godine, najvećim dijelom, kao posljedica povećanja vanjskog zaduživanja (finansiranje infrastrukturnih projekata uključenih u federalni i kantonalne programe javnih investicija), će biti veće od stanja duga na kraju 2018. godine. Povećanje vanjskog zaduživanja najviše će se odraziti na stanje duga javnih preduzeća.

POGLAVLJE III SREDNJOROČNA POLITIKA PRIHODA

3.1. Politika prihoda u 2020. godini na nivou Općine Maglaj

3.1.1. Projekcije od indirektnih i direktnih prihoda

U prognoziranju prihoda u Budžetu Općine Maglaj značajno mjesto zauzima planiranje i očekivani priliv prihoda od indirektnih poreza i, kao što je već naznačeno, oslanja se na nezvanične projekcije Federalnog ministarstva finansija i u direktnoj je vezi sa utvrđenim koeficijentom učešća Općine Maglaj u raspodjeli na nivou FBiH (Uputstvo koje se donosi za svaku budžetsku godinu i u 2019. godini iznosi 1,024%, što predstavlja smanjenje za 3,75% u odnosu na koeficijent iz 2018. godine koji je iznosio 1,064%), iz jednostavnog razloga što indirektni porezi u strukturi ukupnih prihoda Općine Maglaj, izuzimajući tekuće i kapitalne potpore učestvuju sa cca 45%.

Napominjemo činjenicu da je do roka usvajanja ovog dokumenta prvobitno Uputstvo koje se odnosi za budžetsku 2019. godinu gdje je pojedinačan procenat učešća Općine Maglaj u indirektnim porezima iznosio 1,056% (Službene novine Federacije BiH 102/18 od 21.12.2018. godine) korigovan dana 26.06.2019. godine Službene novine Federacije BiH 44/19 i iznosi 1,024%.

Projekcija, također, mora obuhvatiti i realne kvantifikacije direktnih prihoda, posebno sa aspekta novih odnosa u raspodjeli istih sa kantonima, što je definisano izmjenjenim odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, a prema kojim jedinicama lokalne samouprave pripada 34,46%, a kantonima 65,54% od prihoda po osnovu poreza na dohodak, izuzimajući sarajevski kanton.

Prihodi od indirektnih poreza u Općini Maglaj su predstavljeni prihodima od indirektnih poreza koji pripadaju Općini Maglaj shodno koeficijentu učešća istih u raspodjeli, kao i prihodima od indirektnih poreza koji se uplaćuju na poseban račun budžeta Federacije, a pripadaju Cestama Federacije BiH, u omjeru 40% Direkciji za ceste Federacije BiH, a 60% nadležnim kantonalnim ustanovama za ceste u skladu sa Zakon o cestama u Federaciji BiH” (“Službene novine Federacije BiH”, broj:6/02). Pripadajući dio Direkciji za puteve ZE-DO Kantona, dijeli se u omeru 42:58, na način da je 42% pripadajući dio Općine Maglaj, a 58% je dio koji pripada kantonu).

U ovu grupu prihoda pripadaju i prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta i drugih cesta u Federaciji BiH – ekonomski kod 717114, koji se izdvajaju za nadležne kantonalne organe za ceste u FBiH, dio koji se uplaćuje na Jedinstveni račun trezora Zeničko-dobojskog kantona raspoređuje se u skladu sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH (“Službene novine FBiH”, broj: 33/16, 89/16, 9/17, 33/17, 67/17, 9/18, 27/18 i 55/18) i to 58% na transakcijski račun ZE-DO kantona i 42% na račune općina/gradova. Shodno Zaključku Vlade ZE-DO kantona broj 02-14-13977/18 od 13.09.2018. godine, raspored sredstava se vrši prema procentu učešća općine/grada u indirektnim porezima koji su definisani Uputstvom o određivanju učešća jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2018. Godinu. (“Službene novine FBiH”, broj: 101/17 i 27/18).

Imajući u vidu da je na nivou Federacije BiH donesen Zakon o porezu na dohodak koji se primjenjuje od 01.01.2009. godine, porez na dohodak je predstavljen na način što su porezi, koji po definiciji predstavljaju porez na dohodak u 2019. godini, planirani u dvije grupe, porezi koji predstavljaju zaostale obaveze po osnovu poreza na dobit građana i poreza na plaću, te porez na dohodak koji je regulisan novim zakonom.

Iz tabelarnog pregleda je vidljivo da se ukupni prihodi od poreza (koji se sastoje od poreza na dobit pojedinaca i preduzeća, poreza na plaće, poreza na imovinu, domaćeg poreza na promet dobara i usluga, poreza na dohodak, indirektnih poreza i posebnog poreza na plaću) u 2019. godini očekuju u iznosu od 4.196.000 KM ili 3,94% više u odnosu na prethodnu godinu i predstavljaju 51,94% ukupnog prihodovnog potencijala 2019. Godine (Tabela br.2).

Na neporezne prihode se odnosi iznos od 2.110.000 KM, dok se od tekućih transfera i donacija u 2020. godini očekuje 1.727.000 KM, a od kapitalnih transfera iznos od 320.000 KM. Primici u 2020. godini se planiraju u iznosu od 100.000 KM.

Na osnovu iznesenog se vidi da ukupni Budžet Općine Maglaj u 2020. godini iznosi 8.914.000 KM ili 0,13% više u odnosu na plan 2019. godine, odnosno 23,48% više u odnosu na izvršenje prihoda i primitaka 2018. godine

3.1.2. Prihodi koji se prikupljaju od strane kantona i direktni općinski prihodi

Porez na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza) su kroz reformu direktnih poreza inkorporirani u novu grupu poreza Porez na dohodak. Za period 2020. do 2022. godina planirani su simbolični iznosi koji bi se mogli desiti od eventualnih zaostalih neplaćenih obaveza po osnovu ovih poreza tretiranih tadašnjim poreznim propisima.

Napredak u fiskalnoj politici iskazan je i kroz prezentiranje zakona iz oblasti direktnog oporezivanja, čijim je usvajanjem izvršena reforma u oblasti direktnog oporezivanja.

Usvojen je novi Zakon o porezu na dobit, koji se primjenjuje od 2016. godine i Zakon o porezu na dohodak, čija je primjena započela od 01.01.2009. godine.

Porez na dobit preduzeća izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija predstavlja u cijelosti prihod kantona.

Provđena reforma u oblasti direktnog oporezivanja, odnosno sa primjenom Zakona o porezu na dohodak od 01.01.2009.g, porez na dohodak kao sintetički porezni oblik, zamjenio je ne samo porez na plaću već i cijeli niz drugih poreza koje su plaćali građani, a koji su u većini slučajeva bili prihodi jedinica lokalne samouprave.

Uvažavajući izmjene u poreznom sistemu Federacije BiH izvršene su i izmjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH koje se primjenjuju od 01.01.2009.g. odnosno, istovremeno sa Zakonom o porezu na dohodak propisano je da kantonima pripada 65,54% prihoda po osnovu poreza na dohodak uplaćenog u svakoj općini, a općinama 34.46%.

Prema projekcijama prihoda od poreza na dohodak i prihoda o porezima građana i poreza na plaću koji su tretirani ranijim propisima, prezentirani u okviru Dokumenta okvirnog budžeta 2020-2022. godina Općine Maglaj procjenjujemo da će biti ostvareno 867.000 KM u 2020. godini, što u odnosu na prihode koji su planirani u 2019. godini po istom osnovu predstavlja povećanje od 2,36%. Prihod od Poreza na imovinu u projekcijama za 2020. godinu iznosi 605.000 KM, i isti je za 32,09% veći u odnosu na iste planirane prihode 2019. godine.

3.1.3. Neporezni i ostali prihodi

Neporezni prihodi Općine uključuju: naknade i takse, novčane kazne po općinskim propisima, i ostale neporeske prihode.

Očekivani ukupni iznos neporeskih prihoda koje prikuplja Općina u 2020. godini bi trebao iznositi 2.110.000 KM. Dalje ostvarenje ukupnih neporeskih prihoda se očekuje u iznosu od 2.161.000 KM u 2021. godini i 2.213.000 KM u 2022. godini.

Tekući transferi sa donacijama očekuju se u iznosu od 1.727.000 KM u 2020. godini, 1.730.000 KM u 2021. godini i 1.740.000 KM u 2022. godini.

Kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija, kao i od ostalih nivoa vlasti očekuju se u iznosu od 320.000 KM u 2020. godini, u 2021. godini 355.000, dok se u 2022. godini očekuje iznos od 375.000 KM.

Kapitalni primici očekuju se u iznosu od 100.000 KM na ime prodaje stalnih sredstava u 2020. godini, iznos od 120.000 KM u 2021. godini i u 2022. godini iznos od 130.000 KM.

Ukupno raspoloživi prihodi i primici za 2020. godinu iznose 8.914.000 KM, što je za 12.000 KM više od planiranih prihoda u odnosu na 2019. godinu ili 0,13%. Očekivani porast prihoda u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu iznosi 259.000 KM, odnosno 2,91% i u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu porast od 292.000 KM, odnosno 3,18%.

3.1.4. Ekonomска klasifikacija po podkategorijama srednjoročno procjenjenih prihoda

Dokument okvirnog budžeta Općine Maglaj za 2019 – 2021. godine sastoji se od:

I Prihodi i primici	8.902.000	8.914.000	9.173.000	9.465.000
II Rashodi i izdaci	8.902.000	8.914.000	9.173.000	9.465.000
III Suficit	0	0	0	0
Raspored suficita				
a) Finansiranje deficit-a iz prethodnih godina	0	0	0	0
b) Nerasporedjeni dio	0	0	0	0

Tabela 1. Rekapitulacija DOB Općine Maglaj za period 2020 -2022. godina

U slijedećoj tabeli data je prognoza prihoda po ekonomskoj klasifikaciji na nivou potkategorije:

Podkategorija	Vrsta prihoda	Realno	Plan za	P r o j e k t i j a		
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
	I Porezni prihodi	4.032.000	4.262.000	4.657.000	4.807.000	5.007.000
711	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća(porez na dohodak od 01.01.2009. god.)	0	1.000	1.000	1.000	1.000
713	Porezi na plaće (porez na dohodak od 01.01.2009. god.)	0	1.000	1.000	1.000	1.000
714	Porezi na imovinu	497.000	458.000	605.000	615.000	620.000
715	Domaći porezi na promet dobara i usluga	0	0	0	0	0
716	Porez na dohodak	795.000	845.000	865.000	885.000	915.000
717	Prihodi od indirektnih poreza	2.740.000	2.957.000	3.185.000	3.305.000	3.470.000
719	Poseban porez na plaću	0	0	0	0	0
	II Neporezni prihodi	1.660.000	2.553.000	2.110.000	2.161.000	2.213.000
721	Prihodi od poduzet. aktiv. i imov. i prihodi od poz.kursnih raz.	48.000	52.000	53.000	56.000	56.000
722	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	1.608.000	2.494.000	2.050.000	2.098.000	2.150.000
723	Novčane kazne po opć. prop.	4.000	7.000	7.000	7.000	7.000
	III Tekuće potpore - grantovi	1.386.000	1.649.000	1.717.000	1.720.000	1.730.000
731	Potpore iz inostranstva	50.000	0	0	0	0
732	Tekuće potpore viših nivoa vlasti	1.336.000	1.649.000	1.717.000	1.720.000	1.730.000
733	IV Donacije	15.000	0	10.000	10.000	10.000
	Donacije	15.000	0	10.000	10.000	10.000
741	Kapitalni transferi od inostranih vlasti i medj.organizacija	0	0	0	0	0
742	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti	31.000	398.000	320.000	355.000	375.000
	IV Kapitalni primici	95.000	40.000	100.000	120.000	130.000
811	Primici od prodaje stalnih sred.	95.000	40.000	100.000	120.000	130.000
	U K U P N O	7.219.000	8.902.000	8.914.000	9.173.000	9.465.000

Tabela 2. Prognoza prihoda po ekonomskoj klasifikaciji Općine Maglaj

POGLAVLJE IV UPRVLJANJE RASHODIMA NA NIVOU OPĆINE

4.1. Srednjoročni okvir rashoda za period 2020 - 2022. godina

Osnovni cilj programskog budžetiranja, odnosno srednjoročnog okvira rashoda za period 2020 – 2022. godina je unapređenje raspodjele raspoloživih resursa putem izrade budžeta, kojim se u obzir uzimaju vladine politike i prioriteti, dugoročni ili strateški pogledi na prihode, prioritete i održivost, veći izlazni rezultati i korist iz javne potrošnje, kao i veći stepen fiskalne održivosti, te unapređenje odgovornosti i transparentnosti.

U ovom poglavlju sadržani su pokazatelji upravljanja resursima javnog sektora koji su važan elemenat procesa srednjoročnog planiranja budžeta i pružaju kontekst politika za izradu planova potrošnje i budžetskih plafona.

Na poseban način, tim putem se vrše razmatranja i daju preporuke po pitanju plaća u javnom sektor, materijalnim troškovima, tekućim transferima i kapitalnim potrošnjama u ukupnim budžetima, što je i bio osnov projekcije budžetske potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji na nivou podkategorije za ovaj srednjoročni period.

4.1.1. Plaće i naknade troškova u javnom sektoru

Ukupno očekivana potrošnja na plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosom poslodavca u javnom sektoru Općine Maglaj za 2019. godinu iznosi 2.171.000 KM i povećana je u odnosu na 2018. godinu za 182.000 KM. Posmatrano u ovom srednjoročnom periodu potrošnje, potrošnja na plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosom poslodavca u 2020. godini je 2.208.000, odnosno za 219.000 KM više nego 2018. godine, uz nepromijenjeni plan za 2021. i 2022. godinu.

U toku 2015. godine, odnosno 12.02.2015. godine Općinsko vijeće Maglaj donijelo je Odluku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodataka na plaću, naknada plaće izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika, državnih službenika i namještenika Općine Maglaj, čije su odredbe usklađene sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 45/10, 111/12).

Sredstva za finansiranje plaće i naknada troškova zaposlenih za period 2020-2022. godina planirana su shodno navedenoj Odluci i ostalim propisima vezanim za plaće i naknade troškova zaposlenih u organima vlasti.

4.1.2. Materijalni troškovi

Ukupna općinska budžetska potrošnja na materijalne troškove procjenjuje se na 2.246.000 KM u 2019. godini, što predstavlja 25,23% ukupne budžetske potrošnje. U 2020.godini budžetska potrošnja na materijalne troškove procjenjuje se na 2.246.000 KM. U 2021. godini u odnosu na 2020. godinu budžetska potrošnja veća je za 4.000 KM, ili 0,18%, dok je u 2022. godini za 40.000 KM veća u odnosu na 2021. godini ili za 1,78%.

Alokacije za materijal i usluge i energiju obezbjeđuju resurse neophodne da bi zaposleni u javnom sektoru vršili svoje nadležnosti, na lokalnom nivou. Nedovoljan nivo potrošnje na materijalne troškove rezultira manje efikasan i djelotvoran javni sektor. Bez dovoljno resursa za materijalne troškove, rukovodioci programa imaju ograničenu mogućnost za pružanje adekvatnih usluga zajednici, a što je osnovna uloga i zadaća svake administracije.

Materijalni troškovi planirani za ovaj srednjoročni period osim materijalnih troškova neophodnih za funkcionisanje same općinske administracije porazumijevaju i materijalne troškove i usluge za potrebe lokalne zajednice u cilju obezbjeđenja boljeg ambijenta življenja, kako za građane, lokalne privrednike, ali i potencijalne investitore.

Obzirom na novi Zakon o budžetima u FBiH i uspostavljanjem obaveza programskega budžetiranja, sve više se stvaraju pretpostavke unapređenja transparentnosti pri raspodjeli resursa, kao i pomoći vlasti odnosno Općinskom načelniku pri raspodjeli resursa na budžetske programe koji odražavaju najviše ekonomski i socijalne prioritete u Općini. Umjesto da uvode nove programe i usluge, budžetski korisnici i Općinski načelnik trebaju da se usmjeri na osiguravanje adekvatnijih sredstava za postojeće visokoprioritetne programe i usluge, kako bi isti odgovorili na vladine strateške i programske ciljeve. U isto vrijeme Općinski načelnik i budžetski korisnici treba da izvrše sistematski pregled programa i usluga, i gdje to bude moguće preraspodijeliti sredstva sa programa niskog prioriteta koji daju slabe rezultate, na programe višeg prioriteta.

4.1.3. Tekući transferi

Ukupno projicirani tekući transferi u 2019. godini iznose 2.680.000 KM, od čega se veći dio finansira iz tekućih grantova viših nivoa vlasti. U poređenju sa izvršenjem 2018. godine tekući transferi manji su za 277.000 KM ili 11,53%. Tekući transferi za 2020. godinu iznose 2.682.000 KM i u odnosu na plan 2019. godinu veći su za 2.000 KM, ili 0,07%, u 2021. godini planirani su u iznosu od 2.795.000 KM i veći su u odnosu na plan iz 2020. godine za 113.000 KM ili 4,21%, dok su u 2022. godini veći za 70.000 KM u odnosu na 2021. godinu i iznose 2.865.000 KM. Tekući transferi podrazumijevaju transfere pojedincima, transfere neprofitnim organizacijama, subvencije i ostale tekuće transfere. Tekući transferi su planirani na bazi dosadašnjih važećih propisa.

4.1.4. Kapitalni budžet Općine Maglaj

Ukupna kapitalna potrošnja Općine Maglaj planirana je u 2019. godini na temelju procjena na iznos od 1.755.000 KM, u 2020. godini 1.715.000 KM, u 2021 godini 1.843.000 KM, i u 2022. godini 2.025.000 KM, što predstavlja učešće u ukupnoj općinskoj potrošnji u 2019. godini 19,71%, u 2020. godini 19,24%, u 2021. godini 20,09% i u 2022. godini 21,39%.

Kapitalni budžet odnosi se na **kapitalne transfere i kapitalne izdatke**.

4.1.4.1. Kapitalni transferi odnose se na transfere neprofitnim organizacijama za sufinansiranje nabavke potrebne opreme, kapitalne transfere MZ, transfere pojedincima-poticaj u zapošljavanju i inicijalna sredstva za sufinansiranje javnih radova za kategoriju demobilisanih, nezaposlenih boraca, kao i rekonstrukciju, sanaciju i izgradnju infrastrukture,

koja podrazumijeva finansiranje, kapitalnih projekata kao što su: sufinansiranje projekata koji budu donirani Općini Maglaj, sufinansiranje kandidiranih projekata iz oblasti boračko-invaliske i socijalne zaštite, kao i projekata vezanih za raseljena i izbjegla lica, izgradnja i rekonstrukcija ulica i puteva na općini Maglaj, sufinansiranje uređenja obala rijeke Bosne, sufinansiranje izgradnje Sportske dvorane u Novom Šeheru, uređenje deponije Nekolj i ostali projekti.

4.1.4.2. Kapitalni izdaci odnose se na finansiranje nabavke zemljišta, opreme za općinsku administraciju, izdatke vezane za sufinansiranje investicije „Servisna saobraćajnica Poslovne zone Liješnica“ i investicije „Vodovod i kanalizacija“ na području općine Maglaj, sufinansiranje projekta „Obnova Delibegovog hana“ i sufinansiranje ostalih projekata odobrenih od strane donatora, opremanje struktura CZ iz sredstava zaštite i spašavanja.

Ostvareni viškovi prihoda nad rashodima ostaju neraspoređeni i koristit će se za održavanje tekuće likvidnosti u Budžetu Općine za sve tri godine srednjoročnog planiranja, kao i za finansiranje i sufinansiranje investicija, kada će se konkretnim odlukama ovi suficiti raspoređivati.

4.1.5. Srednjoročne procjene potrošnje po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji

Na osnovu prognoze prihoda u slijedećim tabelama su sažete srednjoročne procjene budžeta po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji za period 2020 –2022.godine.

4.1.5.1. Ekonomска класификација по подкатегоријама средnjoročне procjenje potrošnje

OPĆINA: MAGLAJ

Tabela 3.2

						KM '000
		2018. GODINA	2019. GODINA	2020. GODINA	2021. GODINA	2022. GODINA
	Opštine vladine usluge					
1	(2+3+4)	2.727	3.389	3.401	3.476	3.545
2	Opštine javne usluge	2.661	3.183	3.195	3.266	3.331
3	Održavanje	66	201	201	205	209
4	Javni red i sigurnost	0	5	5	5	5
	Društvene djelatnosti					
5	(6+7+8+9+10)	2.416	2.819	2.819	2.875	2.932
6	Obrazovanje	387	457	457	466	475
7	Zdravstvo	197	216	216	220	224
8	Socijalna pomoć i zaštita	1.086	1.056	1.056	1.077	1.099
9	Stambene i komunalne usluge	273	534	534	545	556
10	Kultura, rekreacija i religija	473	556	556	567	578
	Ekonomске usluge					
11	(12+13+14+15+16)	1.536	2.365	2.365	2.486	2.639
12	Gorivo i energija					
13	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	157	295	295	301	307
14	Ruda i mineralni resursi					
15	Transport i komunikacije	377	400	400	438	466
16	Ostali ekonomski poslovi i usluge	1.002	1.670	1.670	1.747	1.866
17	Ostala potrošnja (zaštita okoliša)	230	329	329	336	349
	UKUPNA POTROŠNJA					
	(1+5+11+17)	6.909	8.902	8.914	9.173	9.465

Tabela projekcije finansijskih rezultata općine Maglaj

PRIHODI I PRIMICI	7.219	8.902	8.914	9.173	9.465
VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA	310	0	0	0	0
RASHODI I IZDACI	6.909	8.902	8.914	9.113	9.315
PRIHODI	7.124	8.862	8.814	9.053	9.335
VIŠAK PRIHODA	420	752	652	738	897
RASHODI	6.704	8.110	8.162	8.315	8.438

U 000 KM

Tabela plaće, naknade, doprinosi i broj zaposlenih općine Maglaj

	OSTVARENO 2018. GODINA	PLAN 2019. GODINA	PROJEKCIJA		
			2020. GODINA	2021. GODINA	2022.GODINA
UKUPNE PLATE , NAKNADE I DOPRINOSI (BRUTO)	1.989	2.172	2.208	2.208	2.208
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH	79	83	80	80	80
PROSJEĆNA PLATA (NETO)	1.143,66	1.144,60	1.226,25	1.226,25	1.226,25

U 000 KM

4.1.5.2. Tabela po funkcionalnoj klasifikaciji općine Maglaj

OPĆINA: MAGLAJ		KM '000				
	Tabela 3.2	2018. GODINA	2019. GODINA	2020. GODINA	2021. GODINA	2022. GODINA
1	Opšte vladine usluge (2+3+4)	2.727	3.389	3.401	3.476	3.545
2	Opšte javne usluge	2.661	3.183	3.195	3.266	3.331
3	Odbojka	66	201	201	205	209
4	Javni red i sigurnost	0	5	5	5	5
5	Društvene djelatnosti (6+7+8+9+10)	2.416	2.819	2.819	2.875	2.932
6	Obrazovanje	387	457	457	466	475
7	Zdravstvo	197	216	216	220	224
8	Socijalna pomoć i zaštita	1.086	1.056	1.056	1.077	1.099
9	Stambene i komunalne usluge	273	534	534	545	556
10	Kultura, rekreacija i religija	473	556	556	567	578
11	Ekonomске usluge (12+13+14+15+16)	1.536	2.365	2.365	2.486	2.639
12	Gorivo i energija					
13	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	157	295	295	301	307
14	Ruda i mineralni resursi					
15	Transport i komunikacije	377	400	400	438	466
16	Ostali ekonomski poslovi i usluge	1.002	1.670	1.670	1.747	1.866
17	Ostala potrošnja (zaštita okoliša)	230	329	329	336	349
	UKUPNA POTROŠNJA (1+5+11+17)	6.909	8.902	8.914	9.173	9.465

POGLAVLJE V BUDŽETSKI PRIORITETI

5.1. Budžetski prioriteti za period 2020 – 2022. godine

Budžet je primarni instrument za izradu politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi Općinskog načelnika za Općinu prevode u usluge, programe, aktivnosti koje ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe njenih građana. Sve vlade širom svijeta, pa i Općinski načelnik, kao vlada na lokalnom nivou suočavaju se sa dilemom zahtjeva za sredstva za programe i usluge koja nadmašuju nivo raspoloživih sredstava. Ni BiH, kao ni Općina Maglaj nisu izuzetak u tom smislu. Suočeni sa zahtjevima budžetskih korisnika i prioritetima koji prelaze nivo raspoloživih resursa, obaveza je Općinskog načelnika da donosi odluke o tome koje su njegove najvažnije prioritetne politike. Idealno, ti prioriteti bi trebali biti usklađeni sa srednjoročnim i dugoročnim društvenim i ekonomskim razvojnim političkim ciljevima Općine.

U ovom poglavlju izložene su preporuke Službe za privrodu, finansije/financije i razvoj poduzetništva Općine Maglaj o srednjoročnim budžetskim prioritetima. Međutim, to su samo preporuke, a donošenje konačnih odluka je odgovornost Općinskog načelnika i Općinskog vijeća Maglaj.

Početna budžetska ograničenja za 2019. godinu namijenjena su za osiguranje realnog okvira unutar kojeg resorne službe i budžetski korisnici mogu razviti detaljne zahtjeve budžetskih korisnika.

5.1.1. Pregled prioriteta

Na osnovu dostavljenih zahtjeva resornih službi, kao i ostalih budžetskih korisnika (koji se finansiraju iz budžeta kao transferi) prioriteti budžetskih korisnika uključuju:

- Orientisanje na poslove kojima se jača prihodovna strana društva kao osnovni agregat za planiranje razvojnih, socijalnih i drugih društvenih potreba i obaveza,
- Stalnim djelovanjem prirodnih nesreća na području općine Maglaj (poplave i klizišta) jedan od prioriteta finansiranja Općine Maglaj u strateškom smislu između ostalog i narednom period biće usmjereni na sanaciju šteta izazvanih prirodnom nesrećom poplavom i klizištem sa akcentom na sanaciji infrastrukturnih objekata u vlasništvu privrednih subjekata i općine Maglaj, kao i pomoći građanima čija imovina je uništena djelovanjem prirodne nesreće,
- Poduzimanje mjera i predlaganje cjelovitih rješenja radi osiguranja ambijenta za privredni rast i razvoj Općine Maglaj, kao društvene zajednice, stabilnih i predvidivih uslova poslovanja,
- Osiguranje i efikasnija naplata općinskih naknada,
- Smanjenje neciljane javne potrošnje u socijalnom sektoru,
- Osiguranje rasta zaposlenosti i smanjenje siromaštva na području općine Maglaj,
- Unapređenje socijalne i zdravstvene zaštite pripadnika boračke populacije,
- Kontinuirano stipendiranje studenata, kao i nagrađivanje posebno nadarenih učenika i studenata,
- Unapređenje socijalne zaštite lica u stanju socijalne pomoći,

- Nabavka neophodne opreme za općinske službe za njihovo nesmetano funkcionisanje,
- Stvaranje efikasne administracije kroz reformu uprave,
- Sufinansiranje budućih kapitalnih projekata doniranih Općini Maglaj,
- Provođenje mjera zaštite životne sredine, a time unapređenje zdravlja ukupnog stanovništva na Općini Maglaj,
- Stvaranje pozitivnog poslovnog ambijenta kroz privredne poticaje i javne pozive po konkretnim projektima u oblasti poljoprivrede,
- Promocija domaćih proizvoda,
- Stvaranje preduslova za razvoj turizma na području općine Maglaj.

Uzimajući u obzir srednjoročnu razvojnu strategiju koja se zasniva na prioritizaciji raspodjele javnih resursa i ciljeve fiskalne politike kojima treba ograničiti visoke nivoje javne potrošnje, kao i ograničen rast raspoloživih prihoda, opredjeljenje Općinskog načelnika je da prioriteti budu, kako je i predložila Služba za privrodu, finansije/financije i razvoj poduzetništva Općine Maglaj.

Broj: 01-14-11-1282/19
Maglaj, 28.06.2019. godine

Načelnik općine
Mirsad Mahmutagić